

ЖЫЙЫНТЫКТООЧУ ДОКУМЕНТ

«Ислам азыркы светтик мамлекетте»

II-чи эл аралык конференциясынын чечими

Бишкек ш., Кыргыз Республикасы

15-16 ноябрь 2018 ж.

Биз, «Ислам азыркы светтик мамлекетте» аттуу II Эл аралык конференциясынын катышуучулары, эл аралык диалогту илгерилетүү боюнча Кыргыз Республикасынын демилгесин колдоо менен жалпыбыздын туруктуу тынчтыкка жана бекем улуттук мамлекеттик өнүгүүсүнө умтулуусун билдирип, адам укуктарын жана эркиндиктерин сактоо боюнча балансты табуу максатында жана ошону менен бирге абийир жана дин тутуу эркиндигин жана коомчулуктун коопсуздугун камсыздоо:

- Жалпы адамзатынын баалуулуктарын баалап, конфессия аралык диалогту, коом арасында кызматташуу, өз ара сый-урмат, ишеним жана чыдамдуулук көрсөтүү принциптерин илгерилөөсүн, азыркы светтик жана демократиялык мамлекеттер өнүктүрүүгө шарт жаратууга мүмкүнчүлүктөрү жана милдеттери бардыгын белгилейбиз;
- Белгилесек, Исламдын универсалдуу баалуулуктары, светтик мамлекеттерде диндин гармониялык өнүгүүсүнө мүмкүнчүлүк берилүүдө, бул мыйзамдын үстөмдүгүн камсыз кылууга тийиш;
- Мусулман элдеринин өз маданияттуулугун жана улуттук өз алдынчалыгын сактоо менен өнүгүүсү маанилүү деп эсептейбиз;
- Диний өзгөчөлүктөрү боюнча коомдо карама-каршы ой пикирлерди болтурбоо үчүн, жарандардын дин маселелери боюнча түшүнүк тарбиясын жогорулатуу, жана экстремисттик идеологиялар менен Исламды окшоштуруп бириктирбөө маселелери маанилүү жана зарыл деп эсептейбиз;
- Мамлекетте конфессиялар аралык диалогту, тынчтыкты жана ынтымакты курууга жана өнүктүрүүгө, жаштар менен аялзатынын ролу маанилүү деп эсептейбиз;
- Социалдык терс көрүнүштөрдөн жана жаңжалдардан эскертүү үчүн, социалдык-экономикалык маселелерди чечүү абдан маанилүү экендигин белгилеп, радикализмге жана экстремизмге каршы күрөшүү боюнча негизги инструменттердин бири болуп бул адилеттүүлүктү жана теңчил мамиле жасоону, кодулоого тыйуу салууну, адам укуктарын жана эркиндиктерин илгерилетүүнү, билим

берүү денгээлин жана диний сабаттуулугун жогорулатууну камсыздоо деп эсептейбиз.

Биз бардык мамлекеттик органдарга, коомдук институттарга жана конференцияда катышуучу-мамлекеттердин диний ишмерлерине, уюмдарга жана ушул эл аралык диалогту колдогон адамдарга төмөндөгү чакыруу менен кайрылабыз:

1. Диндин тынчтыкты жаратуучу дараметин кенен колдонуу менен диний жана дин таануу билим берүү боюнча системаны жана механизмдерди өнүктүрүү жана жакшыртуу боюнча иш алып баруу;
2. Коомдогу тынчтыкты жана ынтымакты сактоо максатында, мамлекеттик органдар, коомдук уюмдар жана диний жамааттар массалык маалымат каражаттары жана интернет ресурстары менен диний маселелерди объективдүү чагылдыруу үчүн, мамилелерин өз ара аракеттешүү менен өнүктүрүү;
3. Коомдо аялдардын укуктарына жана тандоосуна чектөө коюулбай, алардын ордун жана ролун илгерилөө жана гендерлик теңчиликти камсыз кылуу боюнча активдүү иш алып баруу;
4. Өлкөлөрдүн маданий, социалдык, экономикалык жана саясий жашоосуна жаштарды тартуу, жаш жарандардын көп маданияттуу коомду өнүктүрүү боюнча активдүү ролун жана жоопкерчилигин илгерилетүү, ошондой эле алар мамлекеттик программаларды иштеп чыгууга жана аларды ишке ашырууга катышууга көмөк көрсөтүү;
5. Дин маселелерин талкуулоо боюнча эл аралык жана региондук диалогту өнүктүрүү тууралуу иш алып баруу, азыркы коомдо жана светтик мамлекетте Исламдын орду жана ролу; конференциядагы мамлекеттердин-катышуучулардын ортосунда биргеликте изилденген долбоорлор боюнча, эксперттик баяндамаларды жана жолугушууларды өткөрүү жана тажрыйба алмашуу боюнча эки тараптуу жана көп тараптуу механизмдерди иштеп чыгуу жана аны ишке ашыруу;
6. Ар кандай конфессиялардын жаш өкүлдөрүнүн, конференциянын концепциясын илгерилөө максатында диний жана диний эмес жаштар топторунун катышуулары менен, талкууланган темалар боюнча диний жана дин таануу, укуктук билимин жогорулатуу үчүн ушундай сыяктуу эл аралык иш-чараларды мерчемдөө жана өткөрүү.
7. Диний иштерден негизделген экстремисттик жана террористтик, зордук-зомбулук жана жек көрүү актыларына, ошондой эле кибер-терроризм маселесин эскертүүгө жана ага каршылык көрсөтүүгө улуттук ыйгарым укуктуу органдарына жана эл аралык уюмдарына көмөк көрсөтүү.